

Η ευρωπαϊκή μας ταυτότητα

Στις μέρες μας παντού γίνεται λόγος για την Ευρώπη και τα πάμπολλα θέματα που σχετίζονται με αυτήν, με διαστάσεις γεωπολιτικές, κοινωνικές, πολιτισμικές και άλλες.

Ακούμε συχνά ότι κοινή μας ταυτότητα είναι η ευρωπαϊκή. Και, όντως, οι περισσότεροι από μας νιώθουν ότι αυτό είναι αλήθεια. Ο όρος «ευρωπαϊκή ταυτότητα» είναι πολύ πρόσφατος, όμως η ιδέα που εκφράζει δεν είναι καθόλου πρόσφατη. Για αιώνες, τους Ευρωπαίους ένωναν η κοινή χριστιανική πίστη, έστω και με ποικίλες δογματικές διαφοροποιήσεις, οι κοινοί αγώνες για την απόκρουση επιθέσεων αλλόθρησκων εισβολέων από την Ανατολή, αλλά και η κοινή πολιτιστική και ιστορική κληρονομιά που έχει τις ρίζες της στον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό και στην ρωμαϊκή αυτοκρατορία. Στις περισσότερες δε γλώσσες των λαών της Ευρώπης διακρίνουμε τα χαρακτηριστικά της ελληνικής και λατινικής προέλευσής τους.

Για να υπάρξει κοινή ταυτότητα σε μια ομάδα ανθρώπων πρέπει να προϋπάρχει ένα είδος μακρόχρονης, ιστορικής συμβίωσης ή τουλάχιστον επαφών, ώστε να μπορέσουν να γνωριστούν αμοιβαία.

Κάτι τέτοιο γινόταν δυνατό μέσω των εμπορών που μετέφεραν τα εμπορεύματά τους από τη μια άκρη της Ευρώπης στην άλλη, είτε μέσα από τις χερσαίες ή ποτάμιες οδούς είτε με πλοία από τους θαλάσσιους εμπορικούς δρόμους. Επίσης, πολλοί άνθρωποι, που ανήκαν σε ποικίλες κατηγορίες πολύ διαφορετικές μεταξύ τους από πλευράς οικονομικής ή κοινωνικής κατάστασης, κατόρθωναν, με πολλές δυσκολίες, ένεκα των περιορισμένων δυνατοτήτων μετακίνησης στις παλαιότερες εποχές, να ταξιδέψουν σε άλλα μέρη της ευρωπαϊκής ηπείρου. Εκεί σπούδαζαν ή εργαζόνταν και συχνά πλούτιζαν και επέστρεφαν αργότερα στη χώρα τους μεταφέροντας νέες γνώσεις, νέες συνήθειες και τρόπους ζωής προσδίδοντας έτσι μια ευρωπαϊκή χροιά στον τοπικό πολιτισμό.

Ο πολιτισμός και η λογοτεχνία αποτέλεσαν ένα άλλο σημαντικό μέσο μεταφοράς γνώσεων μεταξύ των ευρωπαϊκών λαών, συνήθως με τη βοήθεια μεταφράσεων έργων μεγάλων συγγραφέων, κατά τρόπο ώστε σήμερα οι λαοί της Ευρώπης να αισθάνονται ότι εκφράζονται μέσα από τα κορυφαία λογοτεχνικά έργα με τρόπο συλλογικό, ανεξαρτήτως της καταγωγής των συγγραφέων των αριστουργημάτων αυτών.

Τις πρόσφατες δε δεκαετίες προστέθηκε και η πολιτική διάσταση της κοινής μας ευρωπαϊκής πατρίδας, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία επιτρέπει να ζούμε σήμερα κάτω από συνθήκες ειρήνης και ευημερίας αγωνιζόμενοι από κοινού ενάντια στις δυσκολίες του σύγχρονου κόσμου, με την ευρωπαϊκή ταυτότητα να μας προσδιορίζει πλέον κατά τρόπο σαφή.